Ն՝ 4306 1880 ՄԱՐՏ 12 ՇԱՐԹԻՆՊԻՀ ԵՒՐԱՊԻՊԻՒՆՃԻ ՍԻՆԻ ԱԼԱՖՐԱՆԿԱ. 24 ՄԱՐՏ ՇԱՐԹԻՆՊԻՀ Ն՝ 4306

ԳԻՆԱԹԼԱՐ

Իսթանպոլ իչին
Պիր սէնէ մէճիտիյէ 10
»
Ալթըայ » 5
Իւչ » » 2 ½

—

Թաշրալար իչին
Պիր սէնէ, մէճիտիյէ 12
Ալթը այ » » 6
Իւչ այ » » 3
Բօսթա իւճրէթի պիրէ այիտ տիր։

Պիր նիւսխէ 40 փարա մէճիտ

Մասիսի Էֆեմերիս

ԻԼԱՆՆԵՐ

Պիրինճի տէֆա իչին սահմանը 3 ղրշ.
Իքինճի » » » 2 ղրշ.
Իւչիւնճիւ » » » 1 ղրշ.

—

Իլան սրբասէր գօնսուլմանան իլա. նաթ ու իսթարաթին սահմանը 5 ղրշ.

Մէքթուպլար Կ. Պ. Փանոսեան իս մինէ եաղըլըր։

—

Իսթանպոլտա, Գալաթատա Բէնիշէնպիհ-պաղարընտա Իրսի խանընտա Ն՝ 41։

١٢٩٧ ՐԷՊԻ ԻՒԼ ԱՅԼԸՐ ١٢ ՄԻԻՆԱՏԻՒ ԷՐՃԻԵԱՍ ١٢٩٥ ՄԱՐՏ ١٢

ԹԷԼԷԿՐԱՖԻՅԷ

ԱԺԱՆՍ ՀԱՎԱՍ

Լօնտրա, 22 մարտ

Լահօրտան Թայմսա աթիտէքի թէլէկրաֆնամէ քէշիտ օլընմըշ տը՝

«Պիր չոդ Սֆղան ըուէսասը, շերաֆիթի թէպլիմէրինի միզաքէրէ իթմէք իւզրէ Քեապուլ զուրպինէ կէլմէյէրինէ միսսատէ օլընմասընը ժէնէրալ Բօպէրթսէ թէքլիֆ էյլէմիշէր տիր։»

Սէն Բէթրպուրկտան Սթէնտրտ դաղէթասընա աթիտէքի թէլէկրաֆնամէ չէքիմիշ տիր՝

«Իրան շահընըն պիր մէմուրու, մանէթինէ 500 սիւարի պուլընտըղը հալտէ Հէրատա միվասէլէթ իթմիշ տիր։

«Ռուսիա հիւքիւմէթի, Քուլճանընն կէրի վերիլմէսի իչին եաղընտա Զինհիւքիմէթի իլէ թէքքրար միզաքէրէյէ իպթիտար իտէճէք տիր։

Տուպլին, 22 մարտ

Իրլանտա ֆէսատէրընտան Բարնէլ Ամերիգատան ավանթիւ տիւն պուրատա միվասէլէթ իթմիշ տիր։

Էհալի, միամայիւէյհի մուհիպպանէ պիր սուրէթիւ գապուլ էյլէտի։

Ֆիլիպէ, 22 մարտ

Վիլասէթ մէճլիսի ումումիսի պու կիւն էօյլէտէ քիւչատ իտիլտի. վալի փաշա մէճլիսէ կիրտիկինտէ հիւսնի սուրէթլէ գապուլ օլունտու։

Մէճլիս ըէյիսինի ինթիխապէ միվասէրէթ էյլէտի. միւսիւ Կէչօֆ, միւսիւ Սթրանքիեէ վիրիլն 34 գուրաս գարը 58 գուրա՝իլէ ինթիխապ օլընմըշ տը։

Իշ պու գարար վալի փաշանա արզ օլընմաղլա, միշարիւէյհ հաղրէթլէրի պունը թատիգ էյլէմիշ տիր։

Բարիս, 22 մարտ

Մէպուսան մէճլիսի, գօղա իլէ Թիրէ իրէյին Ֆրանսատա սէրպէսթճէ տուխուլինի զապուլ իտիպ խամ իրէք իլէ պօեալը իրէք իւզէրինէ օր գրատ ատ[illegible] լիեէ ըէամի վաղ իթմիշ տիր։

Մէպուսան վէ աեան մէճլիսլէրի, ապրիլին էեկիրմիսինէ գատար թաթիլ միւզաքէրաթ էյլէմիշլէր տիր։

Թան զաղէթասընտա օգունմուշ տուր՝

«Հէր նէ գատար եալանա չըգարըլըօր իսէ տէ, միւսիւ Պրաթիանօնրն, Բուանիանընն Ալմանեա վէ Ավսթրիա պէյնինտէքի իթթիֆաղա տախլ օլմասը իչին թէչէպպիւստէ պուլընտըղը հավատիսի սահիհ տիր։»

Բօմատան ալընան պիր թէլէկրաֆնամէ, Արնավուտլըգ իչին պիր թաղըմ սիլահը հավի իքի իթալեա սէֆիրէսինին, Տալմաչիա կէօմրիւք մէմուրլարը թարաֆընտան տերտէսթ իտիլտիկինի եալանա չըգարըօր։

Աթինա, 22 մարտ

Միւսիւ Թրիգուբի, մէմլէքէթին հալը մալիսինի վէ մէպուսան մէճլիսինէքի ագամը, վէ քէնտի բրոկրամընը միպէյէին պիր լայիհաեը տիւն գրալա թաղտիմ իթմիշ տիր։ Միւարիւէյհ պաղը չերայիթ թահթընտա օլարադ պիր հէյեէթը վիքէլա թէչքիլինի թահիւտ էյլէմիշ, վէ թէէմին օլընտըղընա կէօրէ, չերայիթի մէգքիւրէ գրալ թարաֆընտան գապուլ օլընմըշ տը։

Միւսիւ Թրիգուբի, եէնի հէյեէթը վիւքէլանըն թէչքիլի իչին պու կիւն էօյլէտէ գրալա աթիտէքի թէվֆիհաթ տէֆթէրինի թագտիմ իտէճէք տ՝ր։

Միւսիւ Թրիգուբի, մէճլիսի վիւքէլա բէյսի, վէ մալիեէ վէ խարիճիեէ նազընը։

Միւսիւ Լամպարտօ, ատլիեէ նազընը։

Միւսիւ Գարախագի, ումուրը հարպիեէ նազընը։

Միւսիւ Մավրոգօրտաթօ, մէարիֆ վէ մէզահիպ նազընը։

Միւսիւ Պուլկարիս, ումուրը պահրիեէ նազընը։

ՏԱԽԻԼԻՅԷ

Սիվաս վիլայէթի տէֆթէրտարլըղընէն, Սէլանիք վիլայէթի տէֆթէրտարլըղընէն Սիվաս տէֆթէրտարը սապըգ Մուսթաֆա պէյ էֆէնտիեէ, վէ Սէլանիք վիլայէթի մէքթուպճուլուղունուն ըիւթպէյլի սանիյյէ սընքը սանիսիյլէ, Սիվաս էվրադ միւտիրի Խայրի էֆէնտիեէ թէվճիհ պույրուլտուղու վագրթ զաղէթասընա օգունմուշ տուր։

—Մէքքէ շէրիֆի հաղրէթլէրի ալէյհինտէ վուգու պուլան սույի գատատա տայիր պիրատէրի շէրիֆի Ամն իւլ Բէֆիդ բաշա հաղրէթլէրինէ Սաէն Թարիգիյլէ ճիատէտէն վիրուտա իտէն Ինկիլիզճէ թէլէկրաֆնամէնին թէրճէմէսի տիր։

Պիրատէրինիզին տիւնքի բաղար կիւնիւ Ճիտտէեէ տուխուլինտէ, իւղէրինէ Ֆախրէտտին էլ Խարասանի նամընտա պիր ատէմ, տերվիշ գըեաֆէթինտէ օլտուղու հալտէ, հիւճում իտերէք, գարընը վէ էլինի պըչաղ իլէ տապպ իթմէսիյլէ, պու ատամ վէֆաթ իթմիշլէր տիր։

Ֆէյ 15 մարտը էֆրէնճի էլմուվաֆքըզ ֆէյ 4 ըէպի իւլ սանի։

Իմզա Իմզա
ԷՕՄԷՐ ՆԱՍԻՖ ԱՊՈՏՈՒԼԼԱՀ ԲԱՇԱ.

—Էլ ճէվայիպ զաղէթասը տախի մարտ 13 թարիխիյլէ Սաէն մուխպիրինտէն շու թէլէկրաֆնամէյի տկաղ էյլէմիշ տիր՝

Շէրիֆ Հիւսէյին բաշա հաղրէթլէրի ալէյհինտէ վուգու պուլան ֆաճիա իւզէրինէ իզթիզա իտէն թէատապիր միւզաքէրէ պույրուլմուշ տուր։

—Շէրիֆ Ապտ իւլՄաթլէպ հաղրէթլէրի տիւնքի կիւն մապէյնի հիւմաեունա ադիմէթ էյլէմիշլէր տիր։

—Տիւնքի կիւն մէճլիսի խասը վիւքէլա, Շէյխ իւլ Իսլամ էֆէնտի հաղրէթլէրինէ թահթը բիեասէթինտէ ինիգատ իտէրէք, Ինկիլիզլէրին Իզմիա տէմիր եօլունա տայիր վերիլճէրի լայիհա հագդընտա միւզաքէրաթ ճէրէեան իթմիշ օլտուղու էյտիրմիշ տիր։

—Ֆուատ բաշա հաղրէթլէրինէ միւթէալլիգ մէսէլէսին թէտդիգի իչին, հարպիեէ նէզարէթինտէ միւթէշէքքիւլ տիվանը հարպ, տիւնքի կիւն տախի իճթիմա իտէրէք, միշարիւէյհ հաղրէթլէրինին բէտէրի Հասան բաշա հաղրէթլէրիյլէ մուհաճիր չօճուղու վէ տիկէր պիր չօճուղ։ վէ պիր ուշադ ճէլպ օլուտէֆթէրատը սապըգ Մուսթաֆա պէյ էֆէնտիեէ, վէ Սէլանիք վիլայէթի մէքթուպճուլուղունուն ըիւթպէյլի սանիյյէ սընքը սանիսիյլէ, Սիվաս էվրադ միւտիրի Խայրի էֆէնտիեէ թէվճիհ պույրուլտուղու վագրթ զաղէթասընա օգունմուշ տուր։

—Մէքքէ շէրիֆի հաղրէթլէրի ալէյհինտէ վուգու պուլան սույի գատատա տայիր պիրատէրի շէրիֆի Ամն իւլ Բէֆիդ բաշա հաղրէթլէրինէ Սաէն Թարիգիյլէ ճիատէտէն վիրուտա իտէն Ինկիլիզճէ թէլէկրաֆնամէնին թէրճէմէսի տիր։

Պիրատէրինիզին տիւնքի բաղար կիւնիւ Ճիտտէեէ տուխուլինտէ, իւղէրինէ Ֆախրէտտին էլ Խարասանի նամընտա պիր ատէմ, տերվիշ գըեաֆէթինտէ օլտուղու հալտէ, հիւճում իտերէք, գարընը վէ էլինի պըչաղ իլէ տապպ իթմէսիյլէ, պու ատամ վէֆաթ իթմիշլէր տիր։

Ֆէյ 15 մարտը էֆրէնճի էլմուվաֆքըզ ֆէյ 4 ըէպի իւլ սանի։

Իմզա Իմզա
ԷՕՄԷՐ ՆԱՍԻՖ ԱՊՈՏՈՒԼԼԱՀ ԲԱՇԱ.

—Էլ ճէվայիպ զաղէթասը տախի մարտ 13 թարիխիյլէ Սաէն մուխպիրինտէն շու թէլէկրաֆնամէյի տկաղ էյլէմիշ տիր՝

Շէրիֆ Հիւսէյին բաշա հաղրէթլէրի ալէյհինտէ վուգու պուլան ֆաճիա իւզէրինէ իզթիզա իտէն թէատապիր միւզաքէրէ պույրուլմուշ տուր։

—Շէրիֆ Ապտ իւլՄաթլէպ հաղրէթլէրի տիւնքի կիւն մապէյնի հիւմաեունա ադիմէթ էյլէմիշլէր տիր։

—Տիւնքի կիւն մէճլիսի խասը վիւքէլա, Շէյխ իւլ Իսլամ էֆէնտի հաղրէթլէրինէ թահթը բիեասէթինտէ ինիգատ իտէրէք, Ինկիլիզլէրին Իզմիա տէմիր եօլունա տայիր վերիլճէրի լայիհա հագդընտա միւզաքէրաթ ճէրէեան իթմիշ օլտուղու էյտիրմիշ տիր։

—Ֆուատ բաշա հաղրէթլէրինէ միւթէալլիգ մէսէլէսին թէտդիգի իչին, հարպիեէ նէզարէթինտէ միւթէշէքքիւլ տիվանը հարպ, տիւնքի կիւն տախի իճթիմա իտէրէք, միշարիւէյհ հաղրէթլէրինին բէտէրի Հասան բաշա հաղրէթլէրիյլէ մուհաճիր չօճուղու վէ տիկէր պիր չօճուղ։ վէ պիր ուշադ ճէլպ օլուտէֆթէրատը սապըգ Մուսթաֆա պէյ էֆէնտիեէ, վէ Սէլանիք վիլայէթի մէքթուպճուլուղունուն ըիւթպէյլի սանիյյէ սընքը սանիսիյլէ, Սիվաս էվրադ միւտիրի Խայրի էֆէնտիեէ թէվճիհ պույրուլտուղու վագրթ զաղէթասընա օգունմուշ տուր։

—Մէքքէ շէրիֆի հաղրէթլէրի ալէյհինտէ վուգու պուլան ֆաճիա իւզէրինէ իզթիզա իտէն թէատապիր միւզաքէրէ պույրուլմուշ տուր։

—Շէրիֆ Ապտ իւլՄաթլէպ հաղրէթլէրի տիւնքի կիւն մապէյնի հիւմաեունա ադիմէթ էյլէմիշլէր տիր։

—Տիւնքի կիւն մէճլիսի խասը վիւքէլա, Շէյխ իւլ Իսլամ էֆէնտի հաղրէթլէրինէ թահթը բիեասէթինտէ ինիգատ իտէրէք, Ինկիլիզլէրին Իզմիա տէմիր եօլունա տայիր վերիլճէրի լայիհա հագդընտա միւզաքէրաթ ճէրէեան իթմիշ օլտուղու էյտիրմիշ տիր։

—Ֆուատ բաշա հաղրէթլէրինէ միւթէալլիգ մէսէլէսին թէտդիգի իչին, հարպիեէ նէզարէթինտէ միւթէշէքքիւլ տիվանը հարպ, տիւնքի կիւն տախի իճթիմա իտէրէք, միշարիւէյհ հաղրէթլէրի տախի լի էճլիլ թէտավի մոդարը ալիլէրինէ կէօնտէրիլմիշ իսէ տէ, օլունան թէտավիտէն պիր շէյ խթիֆատէ օլունամաեըդ, իրթէսի կիւն, եանի ըէպի իւլ ախբրը տէօրտունճի կիւնիւ ալէս ատամ միթէէսսիրէն տարը պագաեա իրթիհալ էյլէմիշ տիր։

—Տիւնքի կիւն պաշ վէքիլ բաշա իլէ, տախլիլեէ, հարպիեէ վէ մէարիֆ նազըրլարը բաշալար հագարաթը մապէյնի հիւմաեունա պուլունմուշլար, վէ մագամը ալիլէրինէ կէլէմէմիշլէր տիր։

Ղալիպա

ՖՈՒԱՏ ԲԱՇԱ

Ալէլ ումամ խալդ վէ տիթլօ-մութլար, Ֆուատ բաշա մէսէլէսիյլէ մէշղուլ ապրլար։ Մալիւմ տիւրքի, բաշայի միւշարիլէյհ պիր տիվանը հարպ հուզուրունա չբդարբլարադ, իսթինթադ իտիվիշ, վէ մուվագդաթէն դօնաղընտա թէվգբի օլունմուշ տուր։

Ղու պապտէ պիղ աթիտէքի մալիւմաթը ալմբշբզ, վէ ալտրղբմբզ մալիւմաթն սբհհէթինէ իթիդատբմբզ վար իսէտ, հադբգաթը հալ իւղերինէ միւսթէնէտ օլան քեաֆֆէյի թասհիհաթը տախի ղապուլէ հաղբրբզ։

Միւշարիլէյհ Ֆուատ բաշա, քէնտի իհթիեար բէտերի օլան Հասան բաշա վէ տիկէր պաղը ղէվաթ իլէ պերլիքտէ գօնաղընտա պուլունուպ, թավլու օյնամադտա իքէն, էսերի շէֆգաթ օլմադ իւղրէ, գօնաղընա ալմբշ օտուղու պիր մուհաֆիր չօճուղու, քէնտիսինէ պիր մէքթուպ կէթիրէրէք, մէքթուպը մէզքիւրուն սիեահ սագալը, Եվրոբալը գբեաֆէթլի, վէ պաշը ֆէսլի պիր քիմնէ թարաֆընտան կէթիրիլիպ, սօգադ դաբուսունտան քէնտիսինէ թէսլիմ օլունտուղունու, վէ մէրգումի քիմնէնին ճէվապա պէքլեթիկինի սէօյլէմիշ տիր։ Զանն օլունտուղունա կէօրէ, մէղքիւր մէքթուպտա, ահվալը հաղբրէ հադգընտա էօյլէ պիր լիսան իլէ պահս օլունմուշ տուր քի, պունու տէվլէթին սատբդ պիր պէնտէսի թայելիպ իթմէքտէն պաշգա պիր շէյ իսէմէդ իսի։ Մէքթուպու կէթիրէն մէճհուլ քիմնէյի կէօրմէք իչին, տէրհալ սօգադ դաբուսունա գօշուլմուշ իսէտ, մէրգումուն էսէրի պիլէ կէօրիւլէմէմիշ տիր։

Պունուն իւղերինէ Ֆուատ բաշա, մէղքիւր մէքթուպ վէ չօճուղա պէրապէր հուզուրը հաղրէթի բատիշահիեէ չբդմադբղա դարար վերմիշ տիր։

Թատանթիւէ եաբբը «Էլիքէքտէ մագբ օյան հալեթբը պիլմէքէ միշբիւլ տիւր։ Շուրաբ սահիհ տիր քի, պու մատտէյի հարպիեէ վէ զապթիեէ նազբրբլարբը բաշալար հաղարաթը խապէր ալտրգտան սօնրա, Ֆուատ բաշա հազբէթլերի պիր տիվանը հարպ հուզուրունտ ճէլպ իտիվիշ, վէ գօնաղընտա թէվգբի գբլբնմբշ տբր։

Եվիվլա Լա Թիւրքի վէ սօնրա Գուրիէ տ'Օրիան զաղէթալարը, Վագբթ զաղէթասընին պու խուսուստա գուլանտբղբ լիսանտա պիր շիպգհէի հալ մէվճուտ օլտուղունու պէեան էյլէմիշլէր տիր։ Մէղքիւր Թիւրք զաղէթասընին պաղը կիւնա սիւքիւթի թէաճճիւպէ շաեան տբր։ Պու զաղէթա, եալընբզ Ֆուատ բաշա իլէ միւշարիլէյհին պաղը խբզմէթ քեարլարընտան պահս իթմէքտէ տիր, հալպուքի էկէր պիղիմ ալտրղբմբզ մալիւմաթ սահիհ իսէ, մէղքիւր մէքթուպ կիպի պիր մէքթուպտա, զիքր օլունան մէքթուպուն Ֆուատ բաշաեա թէսլիմինտէն իքի կիւն էվվէլ, իքի քիչի թարաֆընտան ախղ օլունմուշ տուր։ Իմտի նէ՞ իչին Վագբթ զաղէթասը իշպու մուհիմմ մատտէյի սիւքիւթլէ կէչմէքտէ տիր։ Մէղքիւր զաղէթա, Ֆուատ բաշանընն պաղը խբզմէթ քեարլարընտան պահս իտիեօր, վէ լաքին թէվգբի խիլտիքլէրի՝, թարաֆբմբզա թէէմին իտիլէն Օսման բաշանընն իքի ատէմիրինտէն ասլա պահս իթմէեօր։ Խալգբն ալէադատար օլտուղու մէվատտ հադգընտա էյդահաթ վիրիլմէք լազբմ կէլտիկինտէ պիթարաֆ օլմսլը, վէ սէրահաթէն հէր շէյ պէեան իտիլմէլի տիր։ Իշթէ պիղիմ իճրա իտէճէկիմիզ վազիֆէ պու տուր, վէ դիքր իթտիկիմիզ դէվաթ իչինտէ, եալընբզ զապթիեէ նազբրընը պունտան պիր դաչ սէնէ էվվէլ պիր տէֆա կէօրմիւշ օլուպ, ֆագաթ տիկէրլէրինի թանըմատբղբմբզտան, պու վազիֆէնին իճրասը պիզճէ բէք դօլայ տբր։

Մէճհուլ քիմնէնին էլինտէն մէքթուպու ալան չօճուգ, բիվաեէթէ կէօրէ, հարպիեէ նէզարէթինտէ հապս օլունմուշ տուր։ Պու չօճուգ, զաեէթ զայիֆ ադբլը օլուպ, ատէթա պուտալա կիպի պիր շէյ տիր, վէ բէնկինտէն տախի անլաշբլբբը իւղրէ, իւղէրինաէ սարալբդ իլէթի վար տբր։

Պու պէնտիմիզէ խիթամ վիրտիկիմիզ սբրատա, խապէր ալտրդ քի, Ֆուատ բաշանընն բէտերի իհթիեար Հասան բաշա, մապէյնի հիմաեունա կիթմէմէք իչին էմր ալմբշ, վէ ճիմաա կիւնիւ սէլամբդ բէսմի ալիսինտէ տախի պուլունմմբշտբր։ Տիկէր թարաֆտան Ֆուատ բաշանընն պիրատերի Նէրիֆ պէյ, խասսա ասքերի իչինտէ պիր գօմանտանլբղը հայիզ իքէն, Մանասթրա կէօնտէրիլմիշ տիր։

Աչբգտան աչբղա սէօյլէեէրէք տէրիղ քի, մէղքիւր մէքթուպուն թէէսիրի պիղճէ բէք պիւյիւք կէօրիւնմէքտէ տիր։

(Դ--բէե «'Օբէն)

—Դարա տէնիզ պօղազընտա պուլունան իտարէյի թախլիսիեէնին շիմտիյէ գատար վուգու պուլան խբտմաթընա տայիր Ֆար տիւ Պոսֆոր զաղէթասընտա կէօրիւլէն պիր պէնտի մախսուսա նազարէն, 1870 սէնէսի իպթիտասընտան թա 1875 սէնէսի զաեէթինէ գատար, Պօղազ իչի ճիվարընտա 76 տէնիզ դաղալարը վուգու պուլմուշ տուր։ Պու սէֆինէլէրատէն ալթբսը Ինկիլիզ, պէշի Ռուս, պիրի Իթալեան, օթուզ եէտիսի Օսմանլը, վէ եիկիրմի պէշի Եունանլը օլուպ, մէղքիւր 76 սէֆայինտէն 50 սի թէլէֆ օլմուշ, իքիսի թայֆէլէրի թարաֆընտան թէրք իտիլմիշ, տիկէր իքիսինին սիֆիրայի տիւէլի էճնէպիեէ եէտինտէ էվրադ վար իմիշ։

—Կէչէն քի ֆուրթունատա պօղուլմուշ օլան թէլէկրաֆ խաթթը պու տէֆա թամիր վէ իքմալ օլունմուշ օլտուղունտան, քէմաֆի իւս սապբդ իշլէմեեէ պաշլամբշ տբր։

ԱԶԳԱՅԻՆ

1880 փետր. 12/24 Սեբաստիա

Մեծ. խմբագրապետ Տէր

Կը խնդրենք ի սէր ազգային յառաջդիմութեան՝ հետեւեալ համառօտ տեղեկութիւնն ու նուիրատու քաղաքացնուէրները հրատարակել բարեհաճիք Ձեր պատուական թերթին միջոցաւ։

Քաղաքիս մէջ երկու տարի յառաջ Համալսարանական ընկերութեան ինչպէս հաստատումը նոյնպէս հրապարակական թերթերու միջոցաւ իւր նպատակը ընթերցողաց ծանօթ է, որ է մի երկսեռ վարժարան, արհեստանոց, հասարակաց ընթերցումը դիւրացնելոյ համար մի թանգարան և մի թերթ ունենալ, կիտակէ օրերն ու դիշերները արհեստաւորաց դասախօսել և ատենախօսել և ըստ իւր յաջողութեան հեղհետէ վարժարանին վիճակը բարձրացնել և ջանալ մինչև մի համալսարանի ձև տալ, որուն խիստ պէտք ունի բաղմահայ քաղաքս։

Երկսեռ վարժարանն ընկերութեանս հաստատումէն դրեթէ երկու ամիս վերջ բացուեցաւ, ուր կը յաճախեն մինչև ցարդ 80 ի չափ երկսեռ աշակերտներ որոց օգտակալ և ընթացիկ դասեր աւանդուելէ լատ՝ օրիորդաց համար ոստայնանկութեան հորեր բացուած են, և յառաջիկայ մարտ ամսոյ դիշերօթիկ վարժարան մի ևս պիտի հաստատէ ընկերութիւնս, ուր աշակերտուելու թեան պիտ՝ ընդունի գիւղացի և շրջակայ քաղաքներէն պանդուխտ աշակերտներ, դիշերները արհեստաւոր ազգայնոց դասախօսութիւնք կը լինին, որք ոչ նուազ ցերեկեայ աշակերտներէն կը յառաջադիմեն։ աշակերտաց թիւը յիսունի կը հասնի, կիւրակէ օրերու յատկացեալ ունինք մի լսարան, ուր ամեն կիւրակէ խուռն բազմութիւն մը կը խունին և անյագ փափաքով կը լսեն եղած ատենախօսութիւնները, տբրամախօսութիւններն և իմաստալից ոտանաւորները, որոց վերջինը ցերեկեայ փոքրիկ օրիորդք և մանչեր կարտասանեն, այս փոքրիկ ազգայոց արտասանութեան շնորհիւ Քամուրքաթիպայի «Ազատ երգերն» գրեթէ բոլոր ընտանեաց բերանին մէջ օրական առած դարձած են, ահա այսպէս Սեբաստացի Հայ ազգայնոց սրտին մէջ մի նոր շարժում և ուռանդ կարողացաւ ընկերութիւնս ներմուծել, որ ընկերութեանս գոհ [illegible] հետէ պիտի հաստատի և զօրանայ նոցա սրտին մէջ։

Իսկ ընկերութեանս թանգարանը, ցաւ է ըսել որ, դեռ օրինաւոր կերպարանք մ՚առած չէ, զի տակաւին կը պակսին բնական դիտութեանց գործիքներ և նկարներ և ուսումնական՝ դիտական և պատմական գրքեր։ սոյն պիտոյից անհրաժեշտութիւնն ընկերութիւնս ղգալով՝ քանիցս անգամ ազգային թերթերու միջոցաւ ազգասէր անձանց նբպաստները խնդրած և բաւական քաջալերուած է, որոյ համար մեր խորին շնորհակալութեան հետ կը փութամք նուիրատու քաղաքացանուանքն ու գոյացած դրամը հբրատարակութեան տալ, որք են

Նիկոպոլիս	605
Սեբաստիա	1509
Ամասիա	363
Սամսոն	2145
Իւնեա	726
Կեսարիա	55

Ասնցմէ զատ Տփխիսէն նաեւ Փորձ հանդիսի Մեծ. խմբագրապետ Պ. Աբգարի ձեռամբ նուէրներ բաժնեգիններ հաւաքուած են, բայց ցարդ ձեռքերնիս հասած չբլալուն ուրիշ առթի կը թողունք հրատարակութիւնը։

Ի դիմաց Գործ. ժողովոյ
Համալսար. ընկերութեան
Ատենադպիր Ատենապետ
Վ.բրաղբաա Փբրեան Նշան Թերզեան

Ե. Դ. Տփխիս Փորձի խմբագրապետ Մեծ. Պ. Աբգար Յովհաննէսեանի քով հաւաքեալ նուէր և բաժնեգին բլալով, քսան երեք օսմանեան լիրա և տասն երկու դահեկանը յօդուածնիս փակելու միջոցին ընդունեցինք, նուիրատուաց և բաժանորդաց անուանքը մի առ մի հրատարակել այս անգամ զանց ընելք, որպէս զի մի դուցէ Ձեր պատուական թերթին մի ծանրաբեռնութիւն տուած լինինք։

Նոյն

ՇԱՐԳ ՄՈՒՀԱՐԷՊԷՍԻ ՀԻՊԵԱՅԷՍԻ

Միւթէվէֆա Վարդան պէյին թէէլիֆի, վէ Միհրան Ս. Քիթապճեանին մէսարիֆ ու մարիֆէթիյլէ չիմտիյէ դատար թապ օլունան իշ պու հիքեայէյի մէշհուրէնին իքինճի ճիլտի, եանի սօն ճիլտին թապը տախի խիթամ պուլմուշ օլտուղունտան, սաթբլբը Իսթանպօլտա Եէնիճամի Զիրինկիրէր ճատտէսինտէ նօմէրօ 2 Ս. Ղուկասեան քիւթիւպհանէսինտէ, վէ եէնէ Մարբիճբլար իչինտէ Ա. Ա. Գանթար մաթպաասընտա։

Ֆիյ իքի ճիլտ պէտէլի իչին սիմ մէճիտիյէ 3։

Զաթէն պու քիթապը [գրաթընա չօգլարբն արղուքէշ պուլունտուգլարը իշխտիմէքտէ իտի իսէտ, թէէսսիւֆիւ ազիմէ ալընան մալիւմաթա կէօրէ, հայէա միգտարի քիֆայէտէ սաթբլմագտա տէյիլ իսիշ։ աճապա պունա՞ սէպպ նէ տիր, իշթէ կիւղէլ թէրճէմէ, իշթէ կիւղէլճէ թապ խիտիմշ օլուպ վէ իշթէ տէվամ իթմէքտէ օլան վէ հէմ տէ էհվէն ֆիեաթը պուլունան պիր քիթապ, էկէր էհալիմիզ պունու տա օգուտմազ իսէ, դանղի քիթապը օգուտաճադ, վէ գալէմ մէյտանընտա կէզէնլէր նա՞սբլ թէշվիգ դբլընճադլար տբր։ իմոի, հէմ խաթիֆատէ խիպ, վէ հէմ տէ միլլէթիմիզ գալէմ մէյտանընտա չալբշանլարընն զայրէթ վէ ճէսարէթլէրինի արղու իտէն զաթլարբն, ալբպ օգումալարընը արղու վէ տավէթ խտէրիզ։

Ա Զ Դ

Ազատ Արեւելեան անուամբ Նոբրակաղմ թատերական ընկերութիւնը պատիւ կը համարի ծանուցանել ընդհանուր Ազգային ընկերութեանց, վարժարանաց, լսարանաց եւ ամեն ազգային թատերական անօրէնութեանց որ պատրաստ է թէ Հայերէն եւ թէ Տաճկերէն ներկայացումներ տալ գոհացուցիչ պայմաններով. փափաքողք կրնան մասնաւորապէս տեսակցիլ Կ. Պոլիս Մէրճան փողոց Մ. Սարքեան տպարանը։

Ի դիմաց Ազատ Արեւելեան

1880 մարտ 11 ընկերութեան
Պ. Ա. Մաքսէեան

ԱՏԱԹ ՈՒ ՐԻՒՍՈՒՄ
10

ՃԷՎԱՊ

Պսակը իճրա իտէն բաբաս թարաֆընտան, կէլինէ վէ կիւվէյիյէ, «Պիր պերինիղ իլէ ադբ իղտիվաճ իթմէքլիկի խսթէրմիսինիղ, վէ զայրիհիւմ» սիւալլերի վուգուա կէլտիկինտէ, մէրգումար լաղբմ կէլէն ճէվապը վիրմէղտէն էվվէլ, բէտէր ու վալիտէլերի թարաֆընա տէօնէրէք քէմալի թաղիմ իւղրէ սէլամլատբղտան սօնրա, քէղալիք բաբաղը տախի սէլամլաեարադ, եավաշճաճբղ պիր սէօյլէյիշ իլէ, իգթիղա իտէն ճէվապը վիրմէքլիկէ պօրճու տուրլար։

Բաբաս էֆէնտի պսակ եիւղիւկիւնիւն տուասընը օգուեուպ պիթրտիկինտէ, կէլէն վէ կիւվէյի էլլէրինտէն էլտիվէնլէրի չբդարմալը տբրլար, վէ կիւվէյի պաշընը էյէրէք, բաբաս թարաֆընտան քէնտույէ թագտիմ օլունան մէղքիւր եիւղիւկիւ սաղ էլլէրէ ալմալը, վէ կէլինէն սոլ էլլինէն քիչիւք բարմաղը եանընտաքի բարմաղընա վաղ էյլէմէլի տիր։

ՆԷՍԻԲԻ

Ս. հաղորդութիւն տուասը պիթիքտէն սօնրա, կէլէն վէ կիւվէյի աեաղա դալգարադ, էօնլէրինտէ պուլունան մումիարը սաղ էլլէրէյլէ ալբրլար, վէ խորանընն էօնիւնէ տօղրու կիտէրէք, նէսիքէ ագճէսինի (ողորմութիւն) բաբասընն էլլինէ վաղ իտէրլէր։

Եալընբզ մէրգումանընն ֆամիլեալարբյլա շահիտլէրի, եանի պիրլիքտէ դաստա պուլունանլար խորանտան եօգարը չբդմագլբղա մէէզուն տուրլար։

ԲՕՂ

Հայրմերտէն սօնրա, կէլէն կիւվէյի տուա խտէճէք իսկէմիէ իւղէրինտէ տիղ իւսթիւնէ կէլմիշ օլտուղլարը, վէ իքի թարաֆտան պիրեր կէնճ չօճուգլար, գբզ թարաֆընտան օլան չօճուգ կիւվէյի, վէ էրքէք թարաֆտան օլան չօճուգ տախի կէլէն եանընտա տուրտուգլարը հալտէ, քօղու կէլէն կիւվէյինին պաչարը իւղէրինէ թութարլար։

Պսակ պատարագը պիթտիքտէն սօնրա, կէլէն վէ կիւվէյի վէ ճէօմաթի պահարանա կիտիպ ադբը նիքեահ տէֆթէրինի խմգալարլար, վէ պատէհու ագրապա վէ տօսթլարընը թէպրիգլէրինէ նայիլ օլուրլար։

Պու տա պիթտիքտէն սօնրա, քիլիսէյէ կէլմէլէրինին ղբստբ օլան պիր նիղամ իւղրէ, վէ կիւվէյինին բէտերի վէ եախօտ իլբ շահիտ կէլինի վալիտէսինի դօլթուղունա ալարադ չբդար։

Պատէհու իքի թարաֆընը ճէմիյէթի դարբչբդ օրարադ չբդարլար։

Իլբ արապաեա կէլէն իլէ կիւվէյի, կիւվէյինին ֆամիլեասը պիրլիքտէ օլտուղու հալտէ պինիպ, կէլէն արապա տէրունինտէ սաղտա, կիւվէյի սօլտա, վէ կիւվէյինին բէտեր ու վալիտէսի տախի դարչբլարընա օթուրուրլար։

Իքինճի արապաեա կէլէնին ֆամիլեասը պինէր։

Վէ իչինճի արապաեա տախի շահիտլէր պինէրլէր։

ՆԱՍԻՀԱԹԱՐ

Կէլինէն բէտեր ու վալիտէսի թարաֆընտան խասսէթէն պիր տավէթ վուգու պուլմաբդճա, քիմնէնին կէլէն վէ կիւվէյի խանէսինէ պիրլիքտէ կիթմէսի ճայիղ տէյիլտիր։

Կէլէն եա կիւվէյի իքիսի պիր քիլիսէտէն օրմաեբդ տա, պիրի դաթօլիք վէ տիկէրի տախի բրօթէսթան օլտուղլարընտա՝, պսակընն դանղի թարաֆընն քիլիսէսինտէ օլաճաղը, էվվէլինտէն ուղաչբլբդ դարար վիրիլմէքլիք իգթիղա խէր։

Իսթէր Բրօթէսթան քիլիսէսինէ օլսուն վէ խթէր Եէհուտի սինամօնունա, կիրիպ չբդմադբղ նիղամը, եինէ այնի սուրէթտէ իճրա խիլմէլի տիր։

Քիլիսէտէ ճէօմաաթա վիրիլէն խսկէմէլէրին մէսարիֆինի, քիլիսէնին սայիր մէսարիֆաթընը էօտէյէն վիրմէքլիկէ պօճու տուր։

Կէրէք Բրօթէսթան քիլիսէսին-տէ վէ կէրէք Եէհուտի սինակո-նունտա, պսակ վադթինտէքի սա-տադաեր թօքլանալար, իբր քի-շիտէն զիեատէ օլուպ, վէ պունու տա կիւվէյինին էն եադբն ադ-բաղալարը իճրա իտէրլէր։

Ադրապա վէ տօսթլար կէլինին խանէսինէ պիրլիքտէ կիթմէքլիկէ տավէթ օլունմասընդալարը թադտիր-տէ, արապա բարալարը տիւյիւն-ճիւլէր թարաֆընտան վիրիլէրէք, հէր քէս քէնտի խանէսինէ կէօն-տերիմէլի տիր։

Բիլիսէ տէրունինէ դօլթուզա ատամ ալարադ կիրմէքլիք, եալը-նընդ պսակ միւնասէպէթսիզ ճայիդ տիր։

Պսակա տավէթ օլունմուշ օյան ատամլար, օն պէշ կիւն սօնրա, տավէթ օլունտուգլարը թարաֆքն խանէսինէ պիր վիղիթա վիրէրէք, իֆայլ թէպրիք իթմէքլիկէ պօրճ-լու տուրլար։

Թէպրիք իչին պիզզաթ կիթմէ-յիպտէ դարթ տը վիղիթ եօղլամադ-լընդ, եալընընդ, կէլին կիւվէյինին ֆամիլեալարընընդ չօգլուգ միւնա-սէպէթլերի օրմանալար իչին ճայիզ օլապիլիր։

Եա պիր մաթէմ, եա պիր խաս-թալընդ վէ եալոա սայիր պիր սէպէ-պէ մէպնի, տավէթլի օրուպ տա պը-սակտա հաղբը պուլունմասանլար, տավէթ կէլմիշ օյան թարաֆա, պիր մէքթուպ եազարադ մաղուր տիլէ-մէքլիք ֆէրիղէաէն տիր։

Ֆադաթ մէղքիւր ֆամիլեալար ի-լէ չօգլուգ միւնասէպաթ բէյտա իթ-մէք խաթէմէյէնլէր, ահլընդ մէք-թուպու եազմաէրզ, եալընընդ պիր դարթ տը վիղիթ կէօնտերէրէք իգ-թիֆա իտէպիլիրլէր։

Բիլիսէտէ սատադա թօքլանան տէլիգանլընը, աչընդ ընէք էլպիսէ կիյինմիշ օրմալը տընընը։

Բէք կէնճ օրմանանլար, պէեաղ էլպիսէ կէյինմէմէլի տիրլէր։

Կիւվէյի իչին պիզէ պէեաղ էլպի-վէն իսթիմալ իթմէքլիք չիմալի մ-ատա օրմատընընդան, զաեէթ աչընդ եաղ ընէնկինատ էլտիվէն իսթիմալ իթմէլի տիրլէր։

Եալընընդ կէլին, պէեաղ էլպիսէ-լէր կիյինմիշ օրուղու հալատ, էլ-տիվէնին տախի պէեաղընը վաղ էյ-լէմէլի տիր։

Էկէր կէլինին տուա քիթապընին եիւզիւ պէեաղ տէյիլ իսէ, վէ է-կէր ֆաղլա պիր մէսաբիֆտէն իճ-թինապ իտիլէրէք, նէնիտէն պիր քիթապ ալընմադ իսթէնիլմէդ իսէ, եիւզիւնէ պէեաղ տթլատան պիր դապ կէչիրիլմէք քեաֆի տիր։

Նէզադէթէ զիեատէճ ըիայէթ իթմէք իսթէյէն տօսթ վէ ադրա-պալար, քիլիսէյէ կէլին կիւվէյի-տէն պիրազ է[illegible]ճէ կիտէրլէր։

Պիր խասէ դատան սէպէպյ-յէթ զուհուրա[illegible]էմէտիքճէ, պա-տարադ պիթ[illegible]զատն, վէ կէլին կիւվէյի թէպրիք իտիլմէզտէն էվ-վէլ քիլիսէտէն չԷԳԷպ կիթմէքլիք ճայիզ օրամադ։

Պատարադ վադթինտէ, վէ ա-լէլ խուսուս բաբասը կէլին կիւվէյի իւզէրինէ տուա օգուտուզու վա-ԳԷթտա պիր պիրլիյէ դօնուշմադ վէ կիւլիւշմէք մէգհէպճէ ճայիզ օր-մատընդան պաշդա, քէնտուլէրի տավէթ իթմիշ օյան ֆամիլեալար իչին տախի պիր հադարէթ տիր։

(ՏԷՎԴ)

ՆԷՎԻՅԷ

ԼՕՐԻՍ ՄԷԼԻԳՕՖ

Պիր Ֆրանսընդ զաղէթասընտա օ-գունմուշ տուր.

«Մալիւմ տիւր քի Ռուսիա իմ-բէրաթօրու կէչէնտէ ԳԷՉԸԼԸԳ սա-բայտա քէնտիլէրինէ դարշը վուգու պուլան սուչի դատտ իւզէրինէ, բա-յիթախթը խարէսինի ժէնէալ Լօ-րիս Մէլիգօֆա իհալէ իթմիշ, վէ միւշարիլէյհէ մէղունիլէթը քեա-միլէ իթա էյլէմիշ տիր։ Պէօյլէ պիր միւհիմմ մէմուրիլեէթէ նայիլ օլմադ իչին ժէնէրալը միւշարիլէյհ վաթա-նընա նէ՞ եօլտա խըամէթ իթմիշ տիր։

«Ռուսիատա Նիհիլիսթլերին իւչ մէրքէզի օրուպ, պունդարատան պիրի Սէն Բէթրսպուրկ չէհրի, իբրահիմի Ծաետա վէ իւչիւնճիսի Թարգով չէհրլերի իտի։ Իմբէրաթօր հաղ-ըէթլերի, մեղքիւր իւչ չէհրէ, չէ-ճի վէ ճէսուր տէյի իսիմլերի չԷԳ-մէշ իւչ նէֆէր զաղլի նասպ ու թայլին էյլէ, օրալարատա նէ գատտ Նիհիլիսթ վար իսէ ճիւմլէսինին տէ վիճուտինի օրթատան գալընընդա-ընընը էմր պուեուրմուշլար տը. Նա-սը քի մալիւմ տիւր, ժէնէրալ Կուրդօ Սէն Բէթրսպուրկ, վէ ժէ-նէրալ Թօթլէպէն Օռէսա, վէ ժէ-նէրալ Լօրիս Մէլիգօֆ տա Խարգով վալիլիկինէ նասպ ու թայլին դըլըն-տրլար։ Մէմուրիլեէթինի թէքմիլ պաշա չԷԳարմատա պու լուչ ժէնէ-ռալարատան անճադ Լօրիս Մէլիգօֆ մուվաֆֆադ օլմուշ տուր, տիկէր իքիսի իսէ, մալիւմ օլան չէճատթ ու պասիրէթլերինէ բաղմէն, Նիհիլիսթ-լերին հադդընատան կէլէմէմիշլէրտիր. նասը քի պունու սօն վուգուաթլար տա թատտիգ էյլէմիշլեր տիր։

«Պինատերին Լօրիս Մէլիգօֆուն, Խարգովտա եաբարընընը Սէն Բէթ-ըբսպուրկտա տախի եարմատա մէ-մուր խիլմէսի թապիրթը մաղա-հաթատան իսի։

«ԺԷՆԷՐԱԼԸ միւշարիլէյհին Սէն Բէթրսպուրկ էհալիսինի խիթապէն նէշը էյլէտէյի պէեաննամէսի, նի-հիլիսթլերտէն զիեատէ էհալիի մեր-դումէյի տիթրէթտիրմիշ տիր։

«Էկէր ԺԷՆԷՐԱԼ Լօրիս Մէլիգօֆ, Ս. Բէթրսպուրկտա ասայիշին հիւքմ էյլէտիկինի պիր դաչ կիւնէ գատտ Ցար հաղրէթլերինէ պիլտիրիր իսէ, օլ տէհշէթլի Մուրավիէվին 1831 սէ-նէսինատ Լէհիսթանընընը Վարշավա շէհրինատ ասայիշին հիւքմ էյլէ-տիկինի պիլտիրմէսի կիպի թէէսսի-րի մուճիպ օլաճադ տը։»

—Ալաֆրանկա մարտընը իքինճի կիւնիւ Ֆրանսանընը Թուլուզ շըմէն-աքֆէր խաթթը լուգէրինտէ իբի թրէն եէքտիկէրինէ չաթըգ տէօրթ վակօն բարչալանմըշ, վէ եօճու-լարատան իբի մաղթուլ էյլէ պիր չօդ մէճրուհ վուգու պուլմուշ տուր։

—Փեատրվարընը 25 ինճի կիւնիւ շը-մալի Էվրօբատա վէ պա խուսուս Ռուսիատա զաեէթ շիտէթլի պիր ֆուրթունա վուգու պուլարադ ըէք չօդ խասար իրատ էյլէմիշ տիր։ Թէ-լէկրաֆ խաթթլարը ումումէն պօ-զուլմուշ վէ Բէթսպուրկ, վէ Սթօ-դօլմ վէ Պէրլին պէյնինատ օրան մուխապերաթ միւնդաթի օրմուշ տուր։

Ռուսիատա օլան ֆուրթունա թի-բի էյլէ պէրատպէր օլաբընընատա, խայ-լի մէմլէքէթլէր դար ալթընատա դալմըշ, վէ ինսանճա թէէֆաթ վուգու պուլմուշ տուր։ Շըմէնտը-ֆէրլէր տախի դար ալթընատա դա-լըպ միւրուր ուուպուր քէսիլմիշ տիր, մէսէլա, Բէթրսպուրկտա տէօրթ կիւն դատտար Էվրօբատան հիչ մալիւմաթ ալընմամըշ տըր։

—Ռուսիա իմբէրաթօրու ճիւլու-սընընը 25 ինճի սէնէսի մինատէպէթի իլէ «Ալէքսանտրը Սանի» նամը-յլա պիր միտալիա թէէսիս էյլէմիշ տիր։

Իշպու միտալիա, տէվլէթ մէմու-րիլեէթինատ օլմատընը հալտէ, վա-թանա պէօյուք խըամէթլերտէ պուլունան էֆրատ վէ շիրքէթ վէ դումանեա կիպի ճէմիլեէթլերէ վիրիլճէճէք իմիշ։

—Միլանտա թապ օլընան Բէր-ղէվրէնսա նամ Իթալեա զաղէ-թասը կէչէնտէ, Ավսթրիա հիւքիւ-մէթի, շաեէա Իթալեա իլէ հար-պա թութուլուզունատա նէ մէսլէք իթթիհատ իտէճէկինի Ալմանեա-ատան սօրուպ անլաեաճաղընը պիլ-տիրմիշ, վէ Ֆանֆիլլա նամ տի-կէր պիր Իթալեա զաղէթասը, պու հավատիսի ճէրհ իթմիշ իսէ տէ, մեղքիւր Բէրսէվէրէնդա զաղէթա-սը, վիրտիյի հավատիսին տօղրու օլտուղունու իտատա իտիեօր։

Ինկիլիզ զաղէթալարը իշպու հավատիսի պիլտիրտիքլերի սըրա-տա, Իթալեա ումուրը հարպիլէ նաղբրընընը, օրտունուն սէֆէր հա-լինէ վաղ իտիմէսինէ էմր իթա իթ-միշ օլտուղունու իլավէ իտիեօրլար։

—Հարթման մատտէսի, տէր Կա-ղէթ տը Դօլմեռը զաղէթասը, բօլ-սին թէհարրիսթընը պիր թադմ չէյլէր մէյատանա չԷԳմէշ օլտրընը-տան եէնի պիր սուրէթ քէսպ իթմիշ տիր։ Իշպու թէհարրիսթան ան-լաշընընընդ իւզրէ, Բարիստէ պիր թիւֆէնք անպարը օլուպ, պունու, Լէհլի Ֆ... նամընատա պիր Նիհի-լիսթ սաթընը ատմադ իւզրէ իմիշ։

Բարիստէ գօնթ Ֆ... վէ Լ... նամընատա տիկէր իբի Նիհիլիսթ պուլընտընընդ Ռուս վէ Ֆրանսընդ բօյ-սինէ պիլտիրիմիշ տիր։ Պու իբի Նիհիլիսթլէր, Դ[illegible] Մատրիտ վէ Լօնտրատա կիթմիշլէր տիր։

—Ռուսիա հիւքիւմէթի, Պալթիգ տէնիզի սէվահիլինատ քեպին Բի-զա շէհրինատ յուլիս իսլթիատասը-տա պիր զիրատթ սէրկիյի ումումի-սինին քիւշատինէ բուխսատթ վիր-միշ տիր։

—Ռուսիա իմբէրաթօրու հաղ-ըէթլերինին ճիւլուսընընը 25 ինճի սէնէսի մինատէպէթի իլէ իճրա օ-լընան շէնլիքլէր էնատընատա Բէթ-ըբսպուրկ դըզ մէքթէպլերի թալէ-պէլերինատէն, Ցար հաղրէթլերինի թէպրիք, վէ քէնտիլերինին իշլէ-տիքլերի պաղը էշլատաք նէֆիսէյի թագտիմ էյլէմէք իւզրէ ալթը եիւզ-աէն զիեատէ դըզ չօճուգլարը դըզ սարայընա կիթմիշլեր իսի։

Ցար հաղրէթլերի քէմալի իլթի-ֆատ իլէ թէպրիքլերինի, վէ թագ-տիմ օլընան հէտիյէլերի գապալ իթթիֆատէն սօնրա շու նութգու ի-բատ էյլէմիշ տիր.

«Իմբէրաթօրիչա հաղրէթլերի թէշէքքիւրլերինի, վէ սիզի պիզ-զաթ գապալ իսթէմատիկի իչին հիսս իթթիֆատլերի թէէսիֆլերինի սիզէ պէեան իչին պէնի վէքիլ իթմի։

«Սիզէ սուրէթը մախսուսէտէ թէշէքքիւր իսէրիմ։ ճիւմլէնիզին պախթիար օրմանընը ճէնապը Հագդատան թէմէնին իսէրիմ։ Վա-զիֆէնիզ պէօյուք վէ մուգատտէս տիր։ Սիզ հիւքմարարընա սա-տըգ վաթանը սեվէր էվլատար եէ-թիշտիրմէքլէ մուքէլլեֆսինիզ։ Ինչ-պու վազիֆէյի մուգատտէսինին ունուտընմամասընը ըիճա վէ թավ-սիեէ իսէրիմ։ Բէֆիդալարընընդա պէնատէն վէ իմբէրաթօրչատան սէ-լամ կէօթիրիրինիզ. ճէնապը Հագդ համի վէ մուսլիմինիզ օլ-սուն։»

—Ֆրանսանընը Շաթօրօ շէհրին-տէ պուլունան մէքթէպը ըիշտի-եէսի չիմի հօճասը, իշ օտասընատա չալընմադատա իբէն դաղանն քէնտի քէնտիսինի զէհիրլէմիշ տիր։

—Բարիսին ճինատեէթ մահքէմէ-սի, 1870 սէնէսի յունիս այը 17 ին-ճի կիւնիւ վուգու պուլան իճթի-մահնատ, եանի պունատան օն սէնէ մուգատտէմ, Մարսիլիա բօսատատա-նէսի միւվէզզիլերինատէն օլուպ, տէ-բանինատ բուտա տատանան ի-գթա մէքթուպը ատընը բօշիյալարը ատընը օլան Ժան Բէրմանտամ քի-մէնտէյի դրեատընատան միւէպպէ-տէն քիւրէեէ հիւքմ էյլէմիշ իսի։ Մէրդում Իսրանեատա դաչարադ եադաեը գուրթարմըշ իսի իսէատ, կէչէնտէ Ֆրանսատա կէլիպ Բէրբիւ-եան չէհրինատ տերատէսի օլընմըշ ատը։

ԿԻՃԷ ՍՈՒԼԹԱՆԸ

(106)

—

իթմէքտաէ, վէ Բընէնին ատթիտէքի, եանի, Էկէր ըՇԸՀ ԿԷԼԷՐ ԷՈ-Ժ ԱԷՐ ԳՈՒՇՄՈՒՇԸՆ ԷՆԷՀԷՈՒ օլՈՒՆ, ԵԼ ՀԷՐԷՐԷ ԷՈԸԴՈՒՆ տէեու մէրճաճէ վէ ալիճէ-նապճա վիրմիշ օլտուղու ճէվապը ունութմադտա իսի։

Շու գատտար քի Լիւք, քէնտի դըզընը գուրթարմըշ իսի, վէ եա-խոտ էօյլէ օլտուղունու մէրդում բէտէր զանն իթմէքտաէ իսի, վէ պու իթթիֆատը իսէ, հէր շէյի էյ-զահէ քեաֆի տիր։

Հէր նէ հալ իսէ, Մ. տը Սիմէօղ տախթէ Ժան իլէ տիւշէսի պուլմադ-լընդա կիթմի։ Դարմէն, պու ատալընդ, մատամ տը Սիմէօղ իլէ պիրլիքտէ պուրունուպ, պիտատէֆաթ խոպաթ-լարընը կէօրմիւշօլտուղումուզ քէն-տինին մէշհուր պիր դուէտիաճընընդ վազիֆէսինի մէհարէթի թամամ իլէ իճրա իթմէքտաէ իսի։

Մէղպուրէ Զինկեանէ դըզը, մատմուազէլ տը Սիմէօղինին էվլաֆ ու թապիաթը հադդընատա պարօն տը Բէրժանատան էվվէլճէ մալիւմա-թը մուֆատասալէ իսթիհսալ էյլէմիշ օլտուղունատան, Ժանընն հալինէ օլ դատտար պէնդէմիշ իսի քի, մա-տամ տը Սիմէօղ եանի ատընընդ Ժա-նընն պիզզաթ վալիտէսի, հէմ կէօզ իլէ վէ հէմ դալպ իլէ ալատանընընդ իսի։ Հատընը օդուեանլարընընդ շու-բաեը անլաեապիլիրլէր քի, պու խուսուսատա տիւդ վէ տիւշէս թա-բաֆընատան էմնիյէթսիզլիք վէ շիւպհէ կէօսթէրիրմէսի տալա միւմ-քին տէյիլ իսի։ Պունատան տա գաթինաղար, Դարմէն, հէյնի հա-ճէթատ, գուվվէյի հաֆբղասընճա ճիւղի մէրթէպէ թէրէատիւա վէ ալթիւսթիւք իպրաղ իթմէքլիքտէ մահիր վէ միւսթայիտ իսի։ Զիւնքի եարը մէզարա կիրէն քէնտիսի տէ-յիլ մի իսի, վէ Նիդօղա Ֆրամէլին ըուհու, մէղպուրէյի միճիղէ սու-ըէթիյլէ էճէլինըճէսինէն գուբ-թարմասընը, գուվվէյի հաֆբղաս-ընատա վէ գուվվէյի մանէվիեէսի իւզէրինատ ֆէվզելատտ պիր թէէս-պիր վէ թէպէատիւլ հասըլ իթմիշ տէյիլ մի իսի։

Իշթէ պու միւլահաղալար, հէր շէյին էօնիւնիւ ալմադտա, վէ հէր շիւպհէյի էղալէ իթիրմէքտաէ օլ-տուղունատան, թապիաթիլէ միւս-թադպէլ հադդընատա քէմալի էմ-նիյէթ հուսուլի մէմուլ իսի, նա-սըլ քի Բէրժան, Բէրին վէ Դար-մէն պու խուսուսա էմին իսիլէր։

Մ. տը Սիմէօղ, պարօնուն նէղ-տինատէն այրըլընընդատան սօնրա, տիւ-շէսին դարեօլա օտասընա կիթմի։ Պու արալընդ, տիւշէս դըզըյլա, եախոտ իլէրուտէ չօդ տէֆտա պու-նամ իլէ թէսմիեէ խաէճէք օլտու-ղումուզ դատընա եալընընդճա պու-լունմադտա իսի։

Օդուեանլարընընդճա մադսէտի մալիւմ օլան, վէ նէթիճէսի տէ-ժանը սէվմէեօրում ատմա, սէվէ-ճէկիմի տէ հնա խաեեօրում, չիւն-քի պէնի, թէհայիւրիմ տերէճէ-սինատ շիւքրանկյէթ վազիֆէսինէ մէճպուր դըլմադտա տը։ Թէէմին օրմուշում տուր քի, պէն անընա թէղէվվիճ իթմէքլիկի քէնտիմճէ պիր իֆթիխար տատա իտէճէյիմ։ Էկէրչի պու խուսուստա ալտանը-եար իսէմ, էկէրչի դալպիմտէ մու-հապպէթ տույդուսու հասըլ օրմա-եար իսէ, ծնատտա էսէֆ իթմէմ, պիրա դավիէն էօյլէ իթիդատ իտէ-բիմ քի, հադդընատա միւթթասընի ի-նանմէ պաղը ալտամէթլերիյլէ պէն-տէն այրըլմըշ պուլունմադտա տը։ Իմտի, արթըդ օ իչ պիթտի, վէ հիսս իտէկէլտիկիմ մուհապպէթ ատթէշի սէծմիւշօլմուշ, պիր տախի բարլամատաճադ տը։ Պունատան տա ատանատա Բընէ, վիրտիկինիզ սէօզիս եինէ սիզի իեատտ իթմիշ օլմուշէ, պունատան տօլայը միւթէշէքքիւ-բիւմ։ Պու հալտէ արթըդ Բընէտէն պահս իթմէյիպ, Բէրժան հադ-դընատա պահս իտէյիմ։ Տիւնքի կիւն պէնի քէնտիսինէ վատա իթտիկինիզ հալտէ, քէնտիսի տէ պիզզաթ պէ-նիմ ըէյիմի իսթիհսալ իթմէք խա-թէեէն օ տէլիգանը, պանա էօյլէ պիր շէյ եաբմըշ տը քի, եալը-նընդ Ալլահ եաբատիլիր իսի։ Մէր-դում, սիզին մահզուն վէ միւքա-տէր դալընընընիզ մէսէրրէթի ի-եատտ էյլէտիկի կիպի, եաշարմադ-տա օլան էկօղլէրինիզի տախի դու-ռութատու։ Պէն հէնուզ Մ. տը Բէր

ԻԼԱՆԱԹ

Սատանէլու Զիվէր պէյ էֆէնտինին գուրէնատան սատանէլու Էմին պէյ էֆէնտիեէ պա իլամը մահքիմի պիհ տէյնի պուլունան մէպալիղի մալիմէսինին թէսվիեէսի զբմնընտա, մէտեուանը միշարիլէյհին միթէսարրբֆ օլտուղու Վէզիր իսկէլէսինտէ 26 վէ Հօճա բաշատա Ազիզիեէ ճատատէսինտէ 10 նիւմէրօ իլէ մուրագդամ խանէ արսալարբ.յա Գալբաճբլար պաշինտա 166 նիւմէրօլու մուհալլէպիճի տիւքքեանը, Տէրիսատէթ մէրքէզի իճրա սայիրէսինտէն ֆիրուխթ օլունաճաղը իլան օլունուր։

(ՇԷՀԷՐ Է.ՄԱՆԷԹԻՆՏԷՆ)

Տէրիսատէթ վէ պիլատը սէլէսինին թայեին օլունաճագ մինասիպ մահէլլէրինտէ, ումումի սալխանէլէր ինչա վէ խտարէսի իչին, իմթիեազ իթասը հիւքիւմէթի Սէնկյէճէ մուգարրէր պուլունտուղունտան, պատէհու միզայիտէսի իճրա օլունմադ իւզրէ, էվվէլ էմիրտէ պու մատտէեէ տայիր թանզիմ վէ թէհրիեէ իտիլէն մուգավէլէնամէ չէրայիթինէ մալիմաթ ալարագ, արտա թալեպ իթմէք խութէեէնէրը իլէ միւսատէյի իմթիեազիեէ խսթիտա խէնէրին, նիզամնամէյի մախսուս մուճիպլինճէ իճրա իլէ իճա իթմէլէրի լազըմ կէլէն չէրայիթ վէ մէքասիմի իճա իթմէք շարթը.յա, թարիխի իլանտան իթիպարէն 96 սէնէսի մարբընդն 25 ինճի կիւնիւնէ գատար Շէհիր էմանէթի մէէմուրիյն էնճիւմէնինէ միւրաճաաթ իյլէմէլէրի։

Մ.

ԵՐԿՈՒ ԲԱՆԱԽՕՍՈՒԹԻՒՆՔ

Ա. ԹՇՈՒԱՌՈՒԹԻՒՆ ԵՒ ԳՈՒՄ

Բ. ԳԵՂԵՑԻԿՆ ԵՒ ԳԵՂԱՐՈՒԵՍՏՔ

Ի. Ռ. Ց. Պէրպէրեան

Այն 90 երեսէ բաղկացեալ մանանիկին մէջ Ա–Ը-ԷՆ սերնդէ հեղինակն իրը բանաստեղծ գողտրիկ եղուաւ և իրը դաստիարակ հեղինակը ոգիով կը բացատրէ և կը հաստատէ Դէս, և Դեսէյնէ զգայուն ներուն ազգին մէջ զարգացման պէտքն։

Կեդրոնատեղին է Կ. Պոլիս, Եէնի–ճամի Զիլինկիրլէր ճատատէսի թիւ 2 Ս. Ղուկասեան դրատունը. կը գտնուի նաեւ ուրիշ դրավաճառաց քով։

Գին 5 ղրշ. արծաթ։

Դ.ԱՍԱ.ԳԻՐՔ
ՓԻԼԻՍՈՓԱՅՈՒԹԵԱՆ

ՀԵՏԵՒՈՂՈՒԹԵԱՄԲ ԼԱՒԱԳՈՅՆ ՀԵՂԻՆԱԿԱՑ ԸՆՏՐՈՂԱԿԱՆ ԴՊՐՈՑԻ ԴՐԵՑ

Նահապետ Ռուսինեան

ԴԱՍԱՏՈՒ

Փիլիսոփայութեան և բժշկական բարոյագիտութեան ի կայսերական բժշկական ուսումնարանին Կ. Պոլսոյ

ԵՒ ԹԱՐԳՄԱՆԵՑ

Ս. Լիմպէրսկեան

Ի ՖՐԱՆՍԵՐԷՆ ԲՆԱԳԻՐԷՆ

ՏՊԱԳՐԵԱԼ ՆԱԽԻՐ

Մեծ. Յովհաննէս Կիւմրեանի, և վաճառելի ի Նպաստ Արարատեան, Դպրոցասիրաց–Արևելեան և Կիլիկեան ընկերութեանց։

ԲՆՆԱԿԱՆ
ՊԱՏՄՈՒԹԻՒՆ ՀԱՅՈՑ

Ըստ նորագոյն Պատմական, Լեզուաբանական և Բանասիրական տեղեկութեանց

Յ. Մ. ԳԱՐԱԳԱՇԵԱՆԻ

ՄԱՍՆ Ա.
ՆԱԽՆԱԿԱՆ ԺԱՄԱՆԱԿ
1880

Ինչպէս որ անունէն կիմացուի թէ այսչափ դարաւոր Հայոց պատմութեան վրայ քննութեան ելնելն ամեն գրագիտի գործ չէ. իւր անուան տակ գործոյն ամենածանր աշխատութիւնը կը տեսնուի. սակայն գործի կամ աշխատութեան մը շատեր անհամբեր կսպասէին և ամեն ժամանակ դրավաճառաց դիմելով կը հարցուցանէին թէ Ս. Գարագաշեանի Բնական Հայոց Պատմութիւնը ելա՞ւ արդեօք. արդ՝ Սրգոյ հեղինակը խնդրէ՝ որ ժողովրդեան փափաքածը իրենց տալու համար ազգարարեմք թէ սոյն ամենածանր աշխատութեան առաջին մասը ելաւ 'ի գին մէկ արծաթ մէճիտի. կեդրոնատեղին է Յ. Դավաքեան դրավաճառանոցները Զաքմագճըլար փողոց. Թիւ 20 և Քիւրքճի խան վարի յարկ Թիւ 23 և ուրիշ Հայ դրավաճառաց քով։

ԲՐԻՍՏՈՆԷԱԿԱՆ ԿՐՕՆՔԻՆ ՃՇՄԱՐՏՈՒԹԻՒՆԸ
ԵՒ
ԴԵՐԱԶԱՆՑՈՒԹԻՒՆԸ
ՔԱՐՈԶ

Ի Պատ. Կ. Դ. Գարբիէլեանէ

Թիւ Ա.

60 սահիֆէտէն իպարէթ օլան իշպու մէղհէպ ըիսալէսի, Պօճաճեան մահթասասընտա կիւզէլճէ թապ իտիլմիշ օլտուղու հալտէ, քէօբրիւ պաշընտա սուճու Պոդոս աղանրն տիւ.քեանընտա, վէ Ամէրիդան խանը(Պայալ Հավուզ) ալթընտաքի քիւթիւպխանէտէ վէ քիթապճըլարտա ալթմըշար փարայա սաթըլմադտա տըր։

Զինկեանէ Գըզընրն օն իւչինճիւ ճիւզի չբգմըշ օլուպ, վէ թէքմիլ թագըմ կէրէք մահթասամըշտա վէ կէրէք քիթապճըլարտա սաթըլմադտա օլտուղունտան, վէ մէզքիւր քիթապը օգուեանլարրն քեաֆֆէսի տախի թէկէզզիւղ իտէրէք մէհնուն դալմադտա պուլունտուգլարընտան, կիւզէլ ըօման օգումադ արզու իտէնլէրին, իշթիրասընա հիմիէթլէրինի արզու վէ տավէթ իտէրիզ։

ՎՕՍՐՕ ԳՈՒՄԱՆԵԱՐԸՆ ԵՒ ՆՈՅՆ ՄԱՍԻՆ ԻՆՉ ՄԱՍ

Սկսելով հեռագրեալ մասնաւոր դեպքերէ մը, Գարասունտա Վոյվոտ Գումանեարընը հետեւեալ տեղեկութիւնները կը հրատարակէ։ Ինչպէս գիտցուած է, Գարասունտա Գումանեարընը 43 Դիւրիսներէ բաղկացեալ է, որոնք հինգ տարի է ի վեր Թիւրքիոյ մէջ ամենամեծ ազգեցութիւն ունեցող ընկերութիւնն է։ Մինչեւ հիմա ամենամեծ դիրքը ունեցող Գումանեարընը Ամերիկայի Գումանեարընն է, որ 23 նիւմէրօ ունի։ Գումանեարընը ունի 2 վէ 23 նիւմէրօ մանէնիկներ, վէ Իսթանպօլտա Ամերիկայի Գումանեարընը ունի 4 նիւմէրօ մանէնիկներ։